

Schrijf je in op:
[www.cedgroep.nl/
begrijpendlezen](http://www.cedgroep.nl/begrijpendlezen)

Conferentie

Het verhaal bij begrijpend lezen

9 oktober 2019

Onderwijspraktijk en wetenschap in wisselwerking

Het verhaal bij begrijpend lezen

Verhalen zijn krachtige communicatiemiddelen. Niet voor niets worden ze voor allerlei doeleinden ingezet, bijvoorbeeld om te vermaken, te informeren of te overtuigen. Maar hoe werkt dat? Wat maakt verhalen zo krachtig? En hoe kun je verhalen op een zinnige manier inzetten om het tekstbegrip van kinderen te vergroten? Tijdens de conferentie bekijken we vanuit verschillende invalshoeken wat de rol en de mogelijkheden zijn van verhalen bij het onderwijs in begrijpend lezen. Hierbij bekijken we onder andere hoe verhalen en zaakvakteksten elkaar kunnen aanvullen en welke concrete werkvormen je kunt inzetten om maximaal te profiteren van de kracht van verhalen.

Programma 9 oktober 2019

09.15-10.00 uur	ontvangst en aanmelden
10.00-11.00 uur	opening en keynote spreker: prof.dr. José Sanders, Radboud Universiteit Nijmegen: <i>Het strategisch gebruik van verhalen</i>
11.15-12.15 uur	workshopronde 1
12.15-13.15 uur	lunch
13.15-14.00 uur	keynote spreker: dr. Jacqueline Evers-Vermeul, Universiteit Utrecht: <i>Verhalen om te leren?</i>
14.30-15.30 uur	workshopronde 2
15.30 uur	afsluitende borrel met meet & greet: stel je vragen aan sprekers, VUG-auteurs en partners van het Kenniscentrum Begrijpend Lezen

Plaats	Igluu, Lichttoren 32, 5611 BJ Eindhoven, op 250 meter van het centraal station Eindhoven
Kosten	€ 295,- per deelnemer, inclusief lunch

Keynote sprekers

Het strategisch gebruik van verhalen

prof.dr. José Sanders, Radboud Universiteit Nijmegen

Verhalen worden steeds meer toegepast als doelgericht communicatie-instrument. Door hun structuur zijn verhalen namelijk gemakkelijker te verwerken en te onthouden, maar vooral bieden ze aantrekkelijke rolmodellen en identificatiemogelijkheden voor veel lezersgroepen. In deze presentatie wordt ingegaan op de werking van verschillende verhaalkeuzes rondom stijl, plot en rolverdeling, en op toepassingen daarvan in verschillende contexten, zoals journalistiek, gezondheidszorg en communicatie.

Verhalen om te leren?

dr. Jacqueline Evers-Vermeul, Universiteit Utrecht

Educatieve uitgeverij proberen leerstof vaak dichtbij de belevingswereld van leerlingen te brengen ter bevordering van motivatie en tekstbegrip. Daarbij zetten ze verhalen en verhalende elementen in, zoals fictieve personages die concrete uitspraken doen, of passages met gedachten en gevoelens. In deze presentatie bekijken we welke voor- en nadelen dit oplevert in vergelijking met louter zakelijke uiteenzetende teksten.

Workshops primair onderwijs

1. De kracht van verhalen tijdens interactief voorlezen

dr. Myrte Gosen, Rijksuniversiteit Groningen

Een aantal kenmerken van verhalen draagt bij aan leerzame gesprekken tijdens interactief voorlezen, zoals het herhalende karakter van prentenboeken en de mogelijkheden die prentenboeken bieden om voorspellingen te doen. Tijdens deze workshop bieden we praktische handreikingen om leerzame gesprekken te voeren met jonge kinderen naar aanleiding van verhalen.

2. Leesaanpak van jonge kinderen voor verhalen en informatieve teksten

drs. Astrid Kraal, Universiteit Leiden

Maken jonge kinderen onderscheid tussen verhalende teksten en informatieve teksten bij het lezen? Zo ja, wat doen ze anders? En verschillen zwakke van goede begrijpend lezers in hun aanpak? Hier hebben we hardopdenk- en oogbewegingsonderzoek naar gedaan bij kinderen in groep 4. In de workshop komen de uitkomsten en de implicaties voor het onderwijs aan bod.

3. De transfer van Nieuwsbegrip naar andere teksten

Yvet van Noordt, CED-Groep

Bij begrijpend lezen komen leerlingen in aanraking met verschillende soorten tekst. Hoe kunnen leerlingen leren de aanpak van Nieuwsbegrip toe te passen bij andere tekstsoorten en bij verhalende teksten in het bijzonder? Aandacht gaat uit naar strategiegebruik en tekstinhoud.

4. Praten over boeken

drs. Hilde Kooiker-den Boer, HZ University of Applied Sciences

Door te praten en te discussiëren over boeken en verhalen ontwikkelen leerlingen hun literaire competenties. Ze leren hierdoor verbanden te leggen tussen verschillende teksten en tussen de tekst en hun eigen kennis en ervaringen. In deze workshop verkennen we verschillende werkvormen om met leerlingen in gesprek te gaan over jeugdliteratuur.

Workshop primair en voortgezet onderwijs

5. Wetenschappelijke kennis toepassen in de onderwijspraktijk

Ernst Keijsers, CED-Groep

Ieder jaar publiceert het Kenniscentrum Begrijpend Lezen de zogenaamde VUG'jes. Een selectie en bewerking van recente internationale artikelen op basis van relevantie en bruikbaarheid voor de Nederlandse onderwijspraktijk. Wat is de concrete betekenis van deze kennis voor de praktijk? Dit willen we gezamenlijk verkennen aan de hand van een VUG'je uit 2019.

Workshops voortgezet onderwijs

6. Leesboeken en de zaakvakken

Kees Broekhof, Sardes

Boeken lezen is goed voor de ontwikkeling van begrijpend lezen, maar ook voor het ontwikkelen van een dieper begrip van onderwerpen bij de zaakvakken. In deze workshop laten we met concrete voorbeelden zien hoe het lezen van boeken de belangrijke vaardigheden voor begrijpend lezen bevorderen en welke rol jeugdboeken en young adult literature kunnen spelen bij het verdiepen van kennis.

7. Leren redeneren over literatuur

dr. Sander Bax, Universiteit Tilburg

Literatuur kan soms 'anders' of 'onbegrijpelijk' op leerlingen overkomen. Verhalen en gedichten zijn andere vormen van communicatie dan zakelijke teksten. Hoe leer je leerlingen deze te herkennen, te begrijpen en te analyseren? Hoe voorkom je dat ze die andersheid vooral beschouwen als iets vreemds en saais? We bespreken mogelijkheden om hiermee aan de slag te gaan in de klas.

8. Sociale cognitie en het lezen van verhalen in het puberbrein

dr. Linda van Leijenhorst, Universiteit Leiden

Vanuit recente inzichten uit de hersenwetenschappen kunnen we verbanden leggen met de theorie over lezen. Hoe leest het puberbrein verhalen? En welke rol speelt de ontwikkeling van het sociale brein hierbij? Wat heeft de onderwijspraktijk nu wel (en juist niet) aan deze hersenzinachten? In deze workshop verkennen we de theorie en geven we praktische tips voor de praktijk.

Vroegboekorting

Kies twee interessante workshops en schrijf je in via www.cedgroep.nl/begrijpendlezen.

Doe je dit vóór 1 juli dan profiteer je van € 25,- vroegboekorting! Inschrijven kan tot 26 september 2019.

Meer informatie

Voor meer informatie kun je terecht bij het Cursus- en conferentiebureau: 010 4071612, conferenties@cedgroep.nl of op www.cedgroep.nl/begrijpendlezen.

Als leren je lief is

Universiteit Utrecht

Universiteit Leiden